

DE SOCIALE KRACHT VAN PUTTEN

Een onderzoek onder inwoners en WMO-cliënten over buurtcohesie, vrijwilligerswerk, mantelzorg, hulpbereidheid en zelfredzaamheid

December 2014

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Van Dedemstraat 6c
1624 NN Hoorn
tel. (0229) 282555
www.ioresearch.nl

Rapportnummer

2014-concept

Datum

December 2014

Opdrachtgever

Gemeente Putten

Auteurs:

Drs. Lonneke Bruin
Kim Franx, Msc

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INHOUDSOPGAVE

Inhoud	pagina
Belangrijkste uitkomsten	4
1. Inleiding	5
2. De buurt	6
3. Hulpbereidheid	8
4. Verenigingsleven	10
5. Vrijwilligerswerk	11
6. Mantelzorg	12
7. Zelfredzaamheid	14
8. WMO-loket	19
Bijlage	21

Belangrijkste uitkomsten

I&O Research heeft in opdracht van de gemeente Putten een onderzoek uitgevoerd naar ondersteuningsbehoeften en de huidige sociale kracht van haar inwoners. In oktober 2014 zijn 817 volwassen inwoners uit Putten én 371 WMO-cliënten die in 2013 aan aanvraag hebben ingediend per brief uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen. Uiteindelijk hebben 314 inwoners en 145 WMO-cliënten meegedaan. Hiermee is onder zowel de inwonersgroep als onder de WMO-cliënten een respons behaald van bijna veertig procent. Hieronder worden de belangrijkste resultaten van het onderzoek samengevat.

Belangrijkste uitkomsten

De eigen kracht van inwoners van Putten is stevig. Dit blijkt onder andere uit het volgende:

- ✓ Bijna de helft van de inwoners is actief als vrijwilliger.
- ✓ De meerderheid van de inwoners is bereid om in de toekomst (meer) vrijwilligerswerk te doen.
- ✓ Iets meer dan de helft van de inwoners is betrokken bij een vereniging of een club
- ✓ Een kwart van de inwoners verricht mantelzorg.
- ✓ Meer dan de helft van de inwoners is bereid om mensen met een hulpvraag af en toe een helpende hand te bieden.

Hulpvragen en belemmeringen om goed deel te kunnen nemen aan de maatschappij blijken er wel te zijn:

- ✓ Ruim twee van de vijf inwoners ervaart enige belemmeringen bij het deelnemen aan de maatschappij, het vaakst op het gebied van financiën. Daarna vormt de lichamelijke gezondheid het vaakst een beperking.
- ✓ Vier op de tien WMO-cliënten ervaren in meer of mindere mate eenzaamheidsgevoelens.
- ✓ Twee op de tien WMO-cliënten voelen zich met enige regelmaat in de steek gelaten.

De inwoners die met een hulpvraag bij het WMO-loket aankloppen zijn hierover tevreden:

- ✓ Gebruikers van het WMO-loket zijn gemiddeld genomen tevreden over de dienstverlening van dit loket. Zij beoordelen dit loket met een 7.7 gemiddeld.

Er is nog wel potentie om de sociale kracht te verbeteren:

- ✓ De meerderheid van de mensen die bereid is om hulpvragers te helpen weet niet hoe zij met deze groep in contact kunnen komen. Bijna zes op de tien inwoners vinden dat de gemeente hierin een belangrijke rol heeft.
- ✓ Binnen de gemeente zijn hiervoor al verschillende initiatieven zoals stichting Welzijn Putten en stichting Present. Opvallend is dat deze initiatieven in vergelijking met de gemiddelde inwoner juist minder bekend zijn bij de doelgroep waar deze organisaties voor bedoeld zijn namelijk mensen met een beperkt sociaal netwerk .

1. Inleiding

Achtergrond onderzoek

Het sociaal beleid kantelt van aanbodgericht naar een model waarbij de zelfredzaamheid en het eigen initiatief van de burger belangrijker wordt. Dat zorgt voor veranderingen in de toekomst:

- Er wordt meer een beroep gedaan op de eigen kracht, het sociale netwerk en de omgeving van de mensen met ondersteuningsbehoefte;
- Het ondersteuningsaanbod zal steeds meer verschuiven van individuele voorzieningen naar collectieve voorzieningen, die niet per se meer door de gemeente aangeboden worden.

De gemeente Putten wil graag achterhalen wat de huidige sociale kracht van haar inwoners is.

Werkwijze onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in oktober en november 2014. Voor dit onderzoek zijn 817 volwassen inwoners van Putten geselecteerd via een aselechte steekproef uit de gemeentelijke basisadministratie. Aanvullend zijn voor het onderzoek alle 371 personen uitgenodigd die in 2013 een WMO-aanvraag hebben ingediend bij de gemeente Putten. Alle geselecteerde personen kregen een brief van de gemeente Putten met daarin een uitnodiging om een enquête in te vullen. De enquête bevatte 42 vragen over onder andere de eigen buurt, verenigingsleven, vrijwilligerswerk, mantelzorg, hulpbereidheid, zelfredzaamheid en bekendheid en ervaring met het WMO-loket.

De enquête kon schriftelijk ingevuld en gratis retour gestuurd worden in een bijgevoegde antwoordenvolp. Daarnaast konden inwoners de vragenlijst ook online invullen via een weblink met inlogcode in de brief. Men had vier weken de tijd om de vragenlijst in te vullen. Na twee weken is een herinneringsbrief verstuurd. Om deelname te bevorderen zijn onder de deelnemers vijf VVV-bonnen verloot.

Respons onderzoek

In totaal hebben 314 van de 817 inwoners (38 procent) de vragenlijst ingevuld. Daarnaast hebben 145 van de 371 WMO-cliënten (39 procent) deelgenomen. Dit is een mooie respons die betrouwbare resultaten oplevert voor zowel de gemiddelde inwoner als de WMO-cliënt. Om geldige uitspraken te kunnen doen is op de respons via de inwonerssteekproef een weging toegepast naar leeftijd en geslacht waardoor de uitkomsten representatief zijn voor de bevolking van Putten.

Analyse

De antwoordcategorieën 'weet niet' en 'geen antwoord' zijn, mits anders aangegeven, buiten de analyse gehouden. Indien de percentages niet optellen tot 100% is dit het gevolg van afrondingsverschillen.

2. De buurt

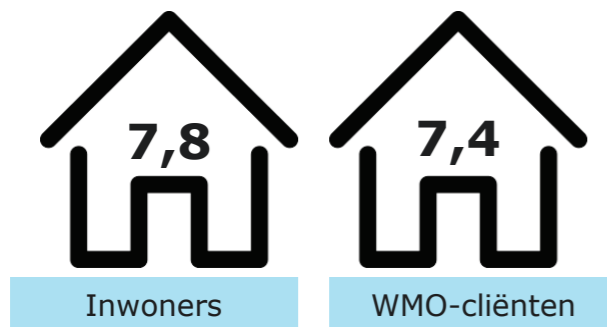
2.1 Oordeel woonomgeving

Inwoners beoordelen de eigen woonomgeving met een gemiddeld rapportcijfer van 7,8 als ruim voldoende. Iets meer dan één op de tien inwoners is minder tevreden over de eigen woonomgeving en geeft een rapportcijfer van 6 of lager. Daar tegenover staat dat een kwart van de inwoners zeer tevreden is en een rapportcijfer 9 of 10 geeft.

WMO-cliënten geven gemiddeld een 7,4 voor hun woonomgeving.

Figuur 2.1

Gemiddeld rapportcijfer voor de eigen woonomgeving (n=306 en n=134)

2.2 Betrokkenheid bij de buurt

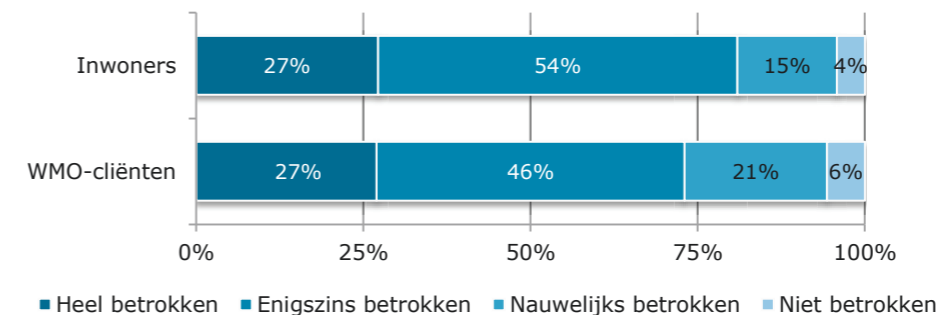
De sociale kracht van de gemeenschap begint vaak bij de eigen omgeving. Dat zijn familie en vrienden, maar ook de buurt waarin men woont. Inwoners van Putten wonen gemiddeld al **18 jaar** in hun eigen buurt/wijk, WMO-cliënten gemiddeld **20 jaar**.

De meeste inwoners van Putten (54 procent) voelen zich 'enigszins' betrokken bij de buurt. Iets meer dan een kwart is heel betrokken. Er zijn geen statistische verschillen tussen WMO-cliënten en inwoners wat betreft de mate waarin zij zich betrokken voelen bij de buurt.

Ook de leeftijd van inwoners maakt niet uit voor het gevoel van betrokkenheid.

Figuur 2.2

Hoe betrokken voelt u zich bij de buurt?

Suggesties van inwoners om onderlinge betrokkenheid te vergroten:

- een buurtbbq;
- samen koken;
- community website;
- bezoeken brengen bij ziektes;
- opruimacties;
- ontmoetingsplek in de buurt waar kinderen kunnen spelen.

2.3 Actief in de buurt

Actief zijn in de buurt is ook een vorm van betrokkenheid bij de buurt.

We onderscheiden drie vormen van actief zijn in de buurt:

1. De leefbaarheid en veiligheid in de buurt verbeteren door fysieke zaken in de buurt aanpakken, denk aan zwerfvuil ruimen, verkeersveiligheid om de leefbaarheid en veiligheid te vergroten.
2. Activiteiten te organiseren om sfeer en contact in de buurt te vergroten.
3. Deel te nemen aan activiteiten die georganiseerd worden.

2. De buurt

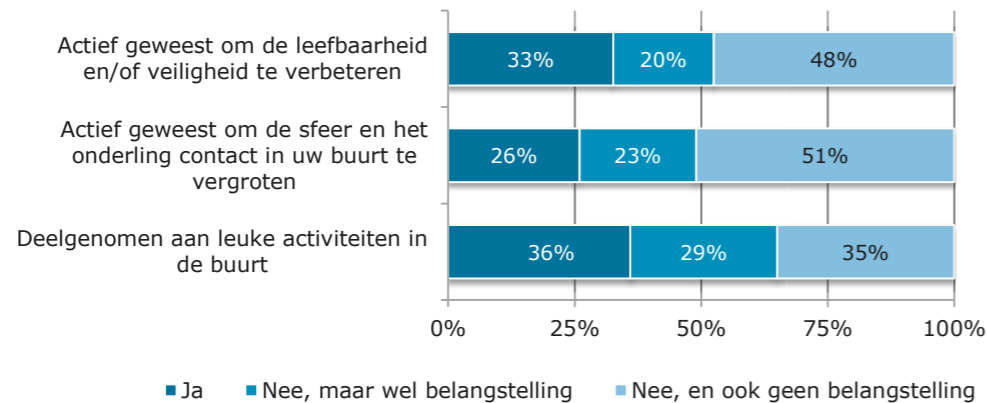
2.3 Actief in de buurt (vervolg)

Ongeveer een kwart tot een derde van de inwoners is in het afgelopen jaar actief geweest in de eigen buurt. Het vaakst door deel te nemen aan leuke activiteiten die georganiseerd zijn (36 procent). Daarnaast zegt ongeveer twee tot drie op de tien Puttenaren niet actief te zijn geweest in de eigen buurt afgelopen jaar, maar wel belangstelling te hebben. Hiermee is er nog aardig wat potentieel voor activiteit in de buurt.

De wijze waarop men actief is in de buurt hangt samen met de leeftijd. Jongvolwassenen (16-34 jaar) hebben minder belangstelling dan andere leeftijdsgroepen om de leefbaarheid en veiligheid in de buurt te verbeteren door bijvoorbeeld zwerfvuil te ruimen. De jongvolwassenen hebben daarentegen meer belangstelling dan andere leeftijdsgroepen om deel te nemen aan leuke activiteiten in de buurt.

Figuur 2.3a

Percentage inwoners dat afgelopen jaar actief was in de buurt (nmin=260)

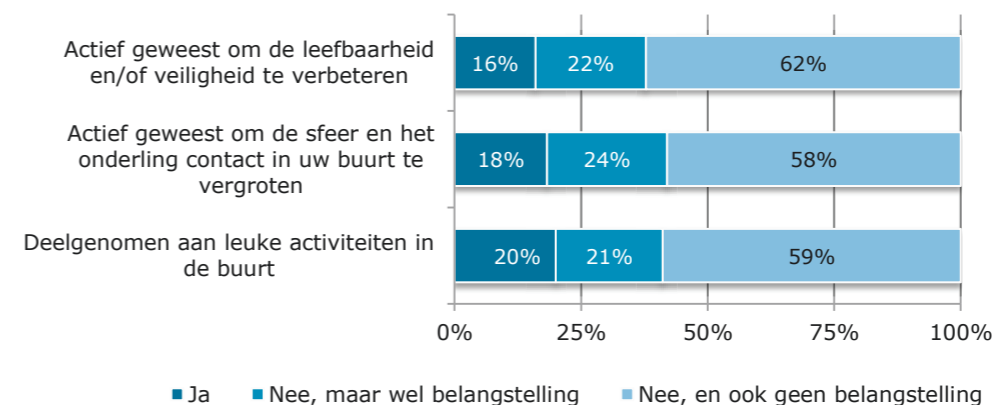
In vergelijking met de gemiddelde inwoner hebben WMO-cliënten minder belangstelling om actief te zijn bij het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in de eigen buurt of om deel te nemen aan leuke activiteiten.

Een deel van dit verschil wordt verklaard door leeftijd. De gemiddelde leeftijd van WMO-cliënten is hoger dan de gemiddelde leeftijd van alle inwoners. En juist de jongere leeftijdsgroep doet graag mee aan activiteiten in de buurt. Naast de leeftijd speelt waarschijnlijk ook mee dat WMO-cliënten een minder goede gezondheid hebben dan de gemiddelde inwoner van Putten en daardoor ook minder goed in staat zijn om actief te zijn. Uit nadere analyses blijkt ook dat binnen de leeftijdsgroep 55 plus, WMO-cliënten minder belangstelling hebben om actief mee te helpen om de leefbaarheid of veiligheid in de buurt te vergroten dan de gemiddelde 55-plusser in Putten.

Desalniettemin is er ook onder WMO-cliënten potentieel om meer actieve buurtbewoners te krijgen. Voor alle vormen van actief zijn in de buurt zeggen ruim twee van de tien WMO-cliënten dat zij niet actief waren in het afgelopen jaar, maar wel belangstelling hiervoor te hebben.

Figuur 2.3b

Percentage WMO-cliënten dat afgelopen jaar actief was in de buurt (nmin=260)

3. Hulpbereidheid

3.1 Visie op ondersteuning

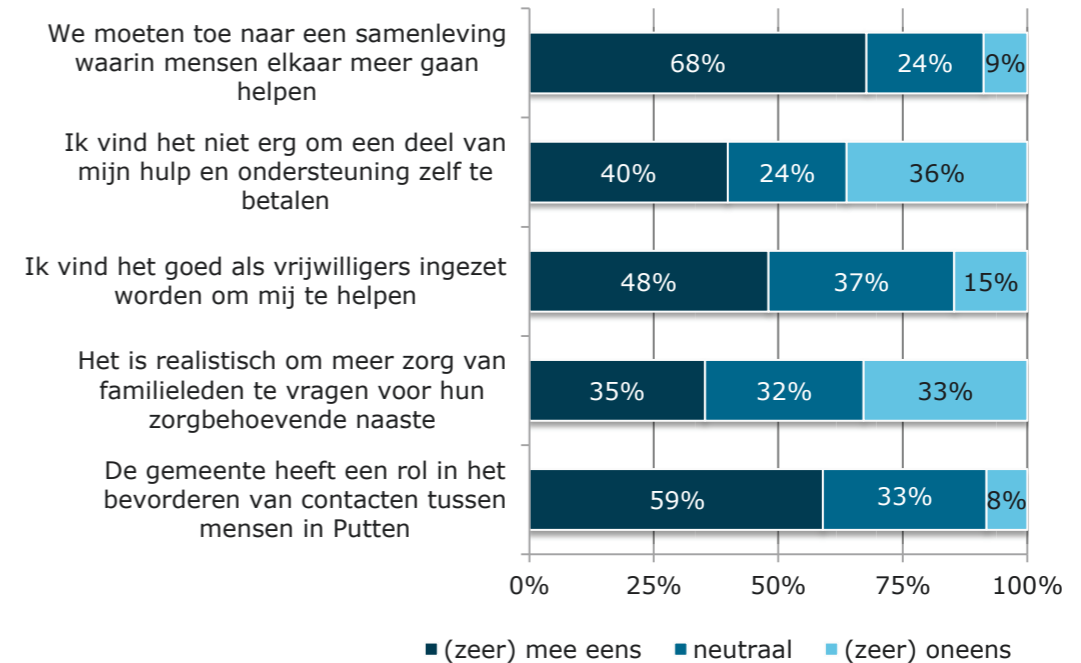
Meer dan tweederde van de inwoners van Putten vindt dat we naar een samenleving toe moeten waarin mensen elkaar meer gaan helpen. Bijna drie van de vijf inwoners vinden dat de gemeente een rol heeft in het bevorderen van de contacten tussen mensen in Putten. Iets minder dan de helft van de inwoners, maar nog steeds het grootste deel, vindt het goed als vrijwilligers ingezet worden om hen te helpen. Inwoners zijn verdeeld in hun mening over het zelf betalen van hulp en ondersteuning en hoe realistisch het is om meer zorg van familieleden te vragen voor hun zorgbehoevende naaste.

WMO-cliënten zijn in vergelijking met de gemiddelde inwoner iets kritischer over hoe realistisch het is om meer zorg van familieleden te vragen. De helft van de WMO-cliënten vindt dit niet realistisch. WMO-cliënten vinden het vaker dan de gemiddelde inwoner goed als vrijwilligers worden ingezet om hen te helpen. Dit vindt 56 procent van de WMO-cliënten een goed idee.

Figuur 3.1

Vijf stellingen over hulp, zorg en samenleving onder inwoners ($n_{\min}=259$)

3. Hulpbereidheid

3.2 Hulpbereidheid

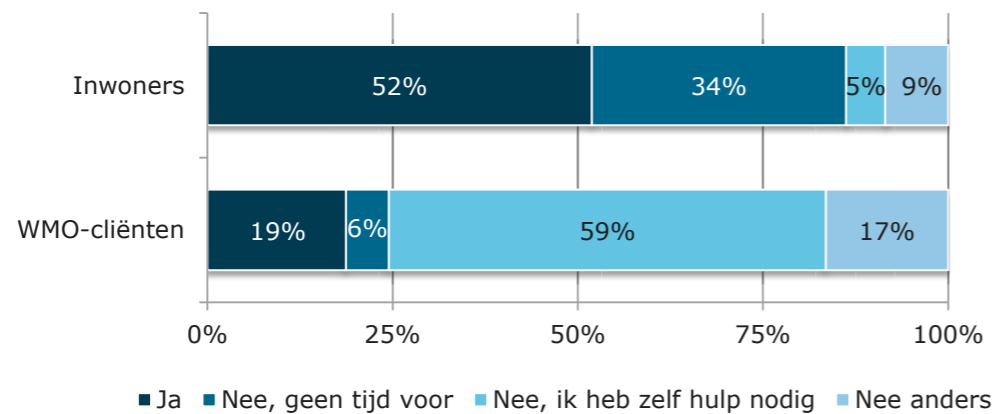
Meer dan de helft van de inwoners is bereid om mensen met een hulpvraag af en toe een helpende hand te bieden. Van de inwoners die hier niet toe bereid is, geeft het grootste deel aan geen tijd te hebben, een klein deel zegt zelf hulp nodig te hebben. Andere redenen zijn, dat men vanwege hoge leeftijd of vanwege gezondheidsredenen niet in staat is om hulp te bieden, of druk is met mantelzorg of vrijwilligerswerk.

Er is geen verschil tussen leeftijdsgroepen naar hulpbereidheid. Wel is de reden onder leeftijdsgroepen om geen hulp te kunnen bieden verschillend. Hoe jonger inwoners hoe vaker tijdgebrek het probleem is. Onder de leeftijdsgroep 55 jaar en ouder speelt vaker dan bij andere leeftijdsgroepen dat men zelf hulp nodig heeft.

WMO-cliënten zijn minder vaak dan de gemiddelde Puttenaar bereid om anderen een helpende hand te bieden. Veel vaker hebben zij zelf hulp nodig.

Figuur 3.2

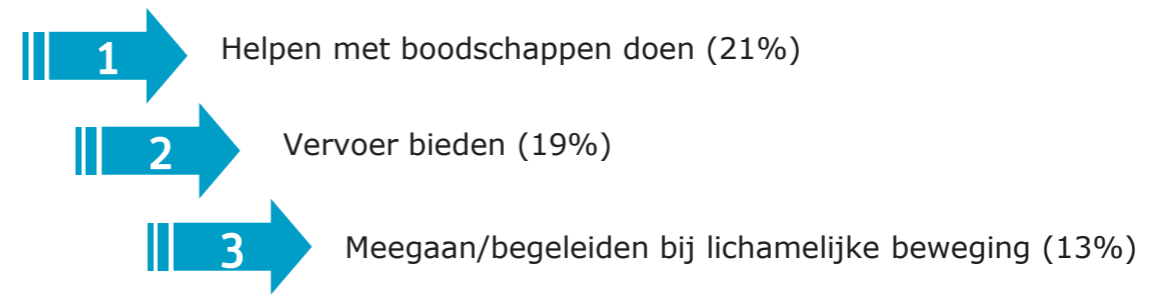
Zou u bereid zijn om mensen met een hulpvraag af en toe de helpende hand te bieden? (n=301 en n=139)

Inwoners die bereid zijn mensen met een hulpvraag af en toe een helpende hand te bieden, helpen het liefst met boodschappen doen, of door vervoer te bieden en iemand ergens naar toe te brengen of op te halen. Ongeveer één op de vijf inwoners van Putten is bereid deze klusjes af en toe te doen voor mensen met een hulpvraag.

Figuur 3.3

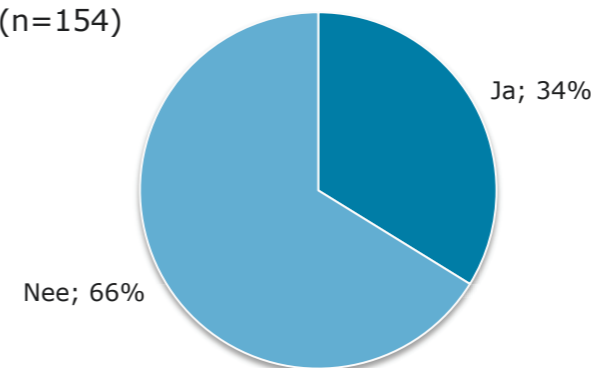
Top 3 activiteiten waarbij inwoners 'zeker' hulp zouden willen bieden (n=301)

Ongeveer een derde van de inwoners die bereid zijn anderen te helpen, weet hoe zij in contact kan komen met mensen die hulp nodig hebben. Tweederde weet dit niet. Iemands leeftijd of geslacht maakt hierbij niet uit. Wat wel een rol speelt, is de betrokkenheid bij de eigen woonbuurt. Inwoners die zich sterk betrokken voelen bij de buurt, weten vaker hoe zij in contact kunnen komen met hulpvragers dan inwoners die zich niet of nauwelijks betrokken voelen bij hun buurt.

Figuur 3.4

Weet u hoe u in contact kunt komen met mensen die hulp nodig hebben? (n=154)

4. Verenigingsleven

4.1 Betrokkenheid vereniging

Iets meer dan de helft van de inwoners (57 procent) is betrokken bij een vereniging of een club. Meestal zijn zij lid van een vereniging (39 procent). Eén op de vijf doet vrijwilligerswerk voor een vereniging.

WMO-cliënten zijn minder vaak betrokken bij een vereniging dan de gemiddelde inwoner. Zij doen minder vaak vrijwilligerswerk voor een vereniging en zijn ook minder vaak bestuurslid.

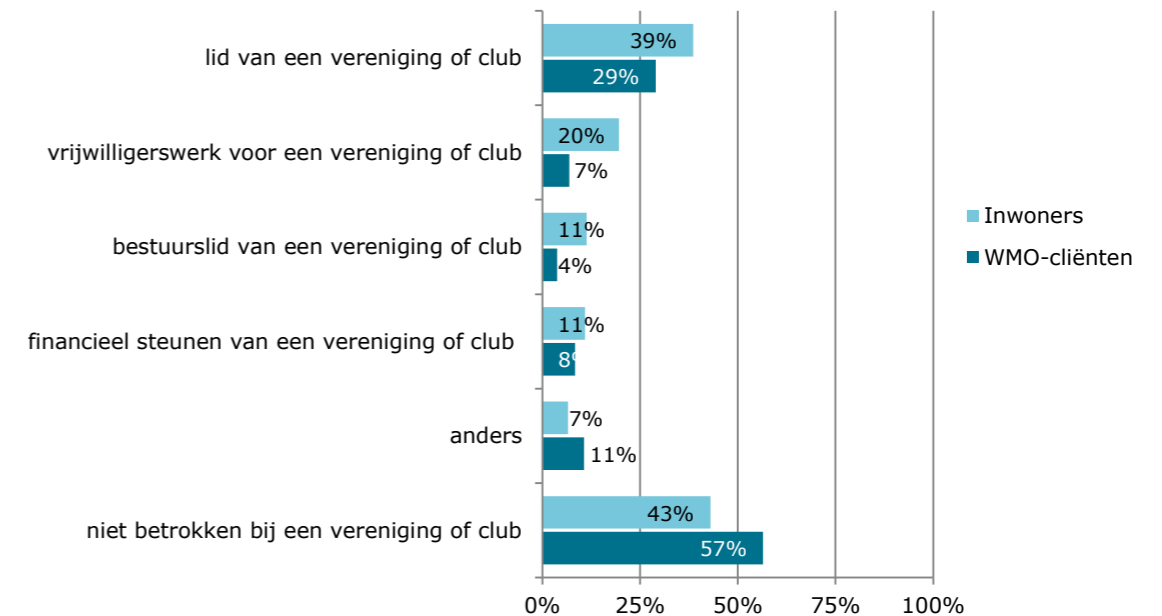
Ook leeftijd speelt een rol. Zo zijn jongvolwassenen van 16 tot 34 jaar minder vaak dan andere leeftijdsgroepen betrokken bij een vereniging en steunen zij een vereniging ook minder vaak financieel.

Een klein deel van de inwoners (7 procent) en WMO-cliënten (11 procent) noemt nog andere vormen van betrokkenheid bij een vereniging of club. Het vaakst wordt hier genoemd dat men deel uitmaakt van een kerkgemeenschap en/of hier werkzaamheden voor verricht. Ook worden hier activiteiten voor een goed doel genoemd of betrokkenheid bij een vereniging door lidmaatschap van een kind.

Figuur 4.1

Betrokkenheid bij een vereniging of club in de gemeente Putten (n=302 en n=131)

Figuur 4.1

Betrokkenheid bij een vereniging of club naar leeftijd (n_{min}= 46)

	16 - 34 jaar	35 - 54 jaar	55 jaar en ouder	totaal
lid van een vereniging of club	33%	44%	37%	39%
vrijwilligerswerk voor een vereniging of club	9%	21%	25%	20%
bestuurslid van een vereniging of club	6%	13%	12%	11%
financieel steunen van een vereniging of club	0%	15%	13%	11%
anders	0%	7%	10%	7%
niet betrokken bij een vereniging of club	59%	35%	42%	43%

5. Vrijwilligerswerk

5.1 Vrijwilligerswerk in beeld

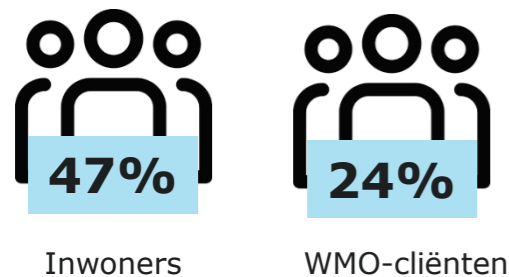
Bijna de helft van de inwoners verricht een of andere vorm van vrijwilligerswerk. Dit kan van alles zijn, als het maar:

- onbetaald is;
- niet verplicht;
- ten goede komt aan anderen of aan de samenleving;
- een zekere mate van organisatie kent.

Iets minder dan de helft van de Puttenaren verricht een of andere vorm van vrijwilligerswerk. Onder de WMO-cliënten is dit ongeveer een kwart. Er is een verschil tussen leeftijdsgroepen. Jongvolwassenen verrichten minder vaak vrijwilligerswerk dan andere leeftijdsgroepen.

Figuur 5.1

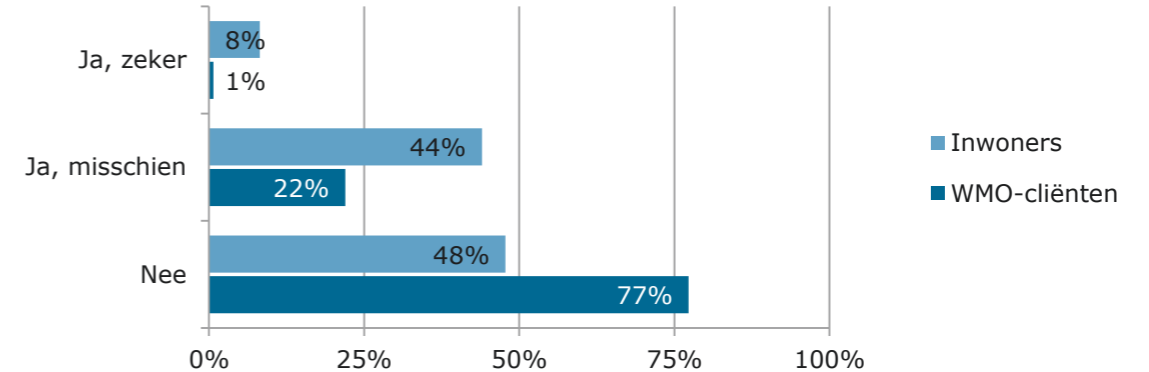
Verricht vrijwilligerswerk (n=305 en n=140)

Hoeveel rek zit in de mate waarin inwoners bereid zijn vrijwilligerswerk te doen? Op de vraag of men in de toekomst (meer) vrijwilligerswerk zou willen doen, zegt 8 procent van de inwoners 'ja zeker'. Nog eens 44 procent is dit misschien van plan. In totaal is er dus bij ruim de helft van de inwoners potentie voor (meer) vrijwilligerswerk. Van de inwoners die in de toekomst zeker of misschien (meer) vrijwilligerswerk willen doen, is 44 procent op dit moment nog geen vrijwilliger. Iets meer dan de helft, 56 procent, is al wel vrijwilliger en wil dit misschien uitbreiden. Van alle inwoners doet drie op de tien geen vrijwilligerswerk en wil dit ook niet doen in de toekomst.

Figuur 5.2

Zou u in de toekomst meer vrijwilligerswerk willen doen? (n=304 en n=141)

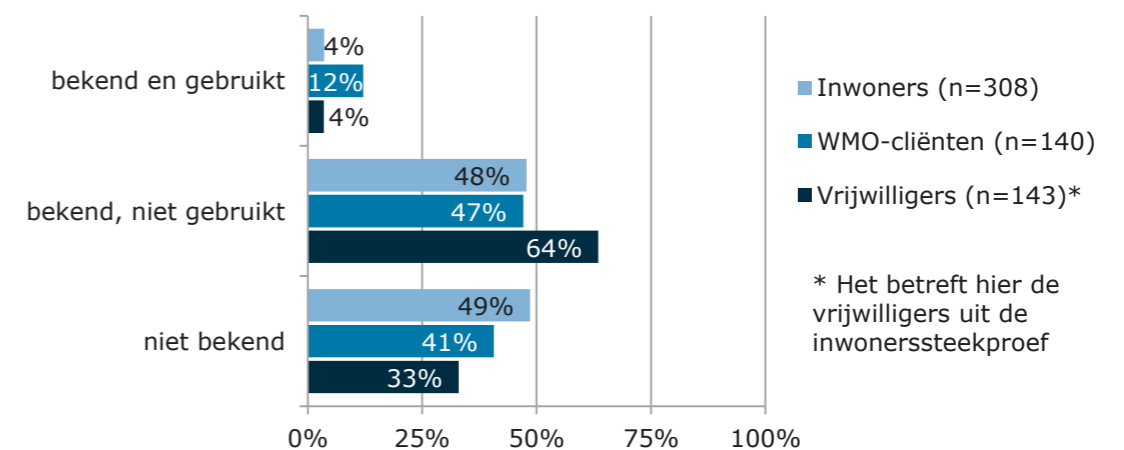

5.2 Ondersteuning voor vrijwilligers

Om vrijwilligers te ondersteunen heeft de gemeente Putten een speciaal vrijwilligerssteunpunt. Iets meer dan de helft van de inwoners kent het vrijwilligerssteunpunt. Onder vrijwilligers kent tweederde het steunpunt. Opvallend is dat WMO-cliënten relatief minder vaak vrijwilligerswerk doen dan de gemiddelde inwoner van Putten, maar het steunpunt voor vrijwilligers wel vaker kennen en vaker gebruiken. Het lijkt er op dat deze specifieke groep inwoners beter weet wat er binnen de gemeente mogelijk is en hoe je er gebruik van kunt maken. Wellicht komt dit doordat ze al meer contacten hebben met de gemeente vanwege hun beroep op de WMO.

Figuur 5.3

Bent u bekend met het vrijwilligerssteunpunt in de gemeente Putten?

* Het betreft hier de vrijwilligers uit de inwonerssteekproef

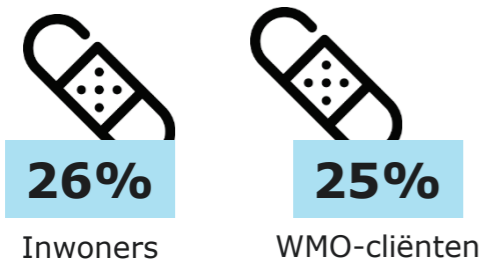
6. Mantelzorg

6.1 Mantelzorg in beeld

Drie op de tien inwoners en ook drie op de tien WMO-cliënten heeft te maken met een langdurig ziek of gehandicapt familielid of andere naaste/verwante in de directe omgeving. De meeste inwoners die hier mee te maken hebben, verlenen regelmatig zorg en ondersteuning aan deze naaste (87 procent). In totaal is daarmee ongeveer een kwart van de inwoners van Putten en een kwart van de WMO-cliënten mantelzorg.

Figuur 6.1

Is mantelzorg (n=307 en n=135)

De rest van deze paragraaf zoomt in op deze mantelzorgers. Hoeveel uur mantelzorg verlenen ze en hoe lang doen ze dit al? Omdat het aantal mantelzorgers onder de WMO-cliënten te klein is om betrouwbare resultaten te geven, beschrijven we alleen de kenmerken van de mantelzorgers uit de inwonerssteekproef.

Van de mantelzorgers doet 59 procent ook nog aan vrijwilligerswerk! Ruim een op de zeven inwoners combineert vrijwilligerswerk met mantelzorg.

De meeste mantelzorgers (56 procent) besteden 0-4 uur per week aan mantelzorgtaken. Nog eens een kwart is 5 tot 8 uur per week druk met zorg voor de naaste.

In Putten verleent 21% van de mantelzorgers intensieve mantelzorg, dit wil zeggen dat zij hier minstens acht uur per week mee bezig zijn. Dit is 6% van de totale bevolking.

Eén op de drie mantelzorgers verleent nu tussen de 0 en 2 jaar mantelzorg, terwijl bijna één op de vijf mantelzorgers al 2 tot 5 jaar mantelzorg verlenen en bijna de helft zelfs 5 jaar of langer.

De 34 mantelzorgers uit het WMO-cliëntenbestand bieden relatief vaker intensieve mantelzorg dan de mantelzorgers uit de inwoners-steekproef. De aantallen zijn echter klein, dus deze uitspraak is indicatief.

Tabel 6.1

Aantal uur mantelzorg per week onder mantelzorgers (n=79)

Aantal uur per week	
0 tot en met 4 uur	56%
5 tot en met 8 uur	24%
9 tot en met 16 uur	10%
17 tot en met 24 uur	5%
25 uur of meer	6%

Tabel 6.2

Duur van mantelzorg, onder mantelzorgers (n=80)

Duur	
minder dan 3 maanden	8%
3 maanden tot een jaar	8%
1 tot 2 jaar	17%
2 tot 5 jaar	19%
5 jaar of langer	48%

6. Mantelzorg

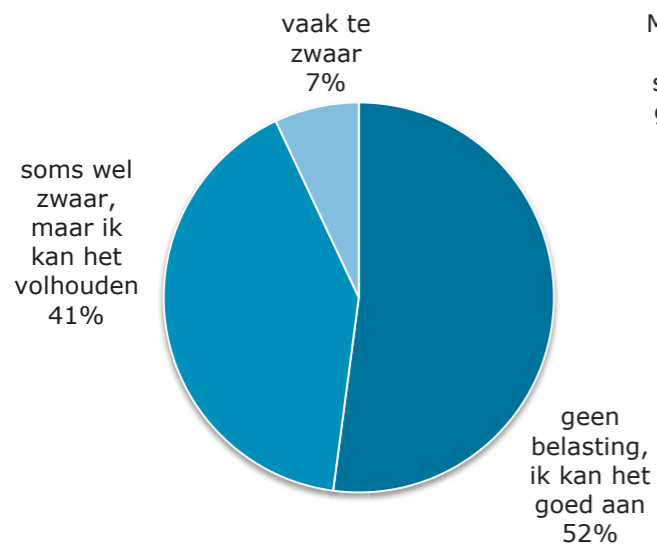
6.2 Belasting van mantelzorgers

Ongeveer de helft van de mantelzorgers vindt het bieden van hulp of ondersteuning aan een naaste niet belastend. Nog eens ruim vier op de tien vindt het soms wel zwaar, maar kan het volhouden. Slechts 7 procent vindt het vaak te zwaar en niemand geeft aan overbelast te zijn.

Wie zijn de mantelzorgers die het vaak te zwaar hebben? Van de zes mantelzorgers in het onderzoek die het vaak te zwaar vinden, verleent één persoon intensieve mantelzorg van meer dan 8 uur per week. De rest verleent minder dan 8 uur per week mantelzorg.

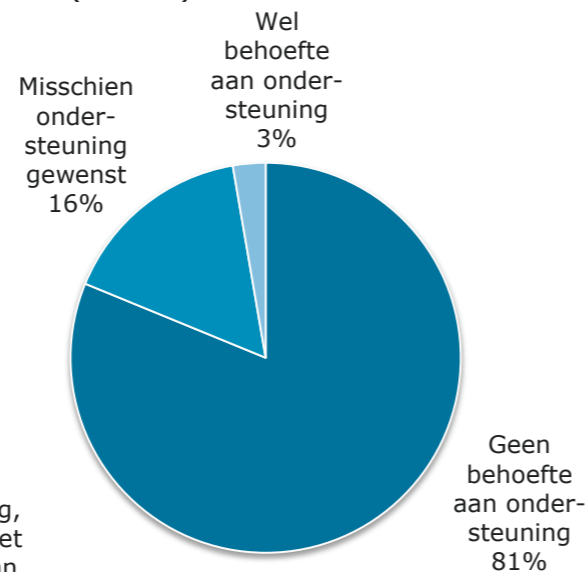
Figuur 6.2

Belasting van de mantelzorg
(n=110)

Figuur 6.3

Ondersteuningsbehoefte
(n=111)

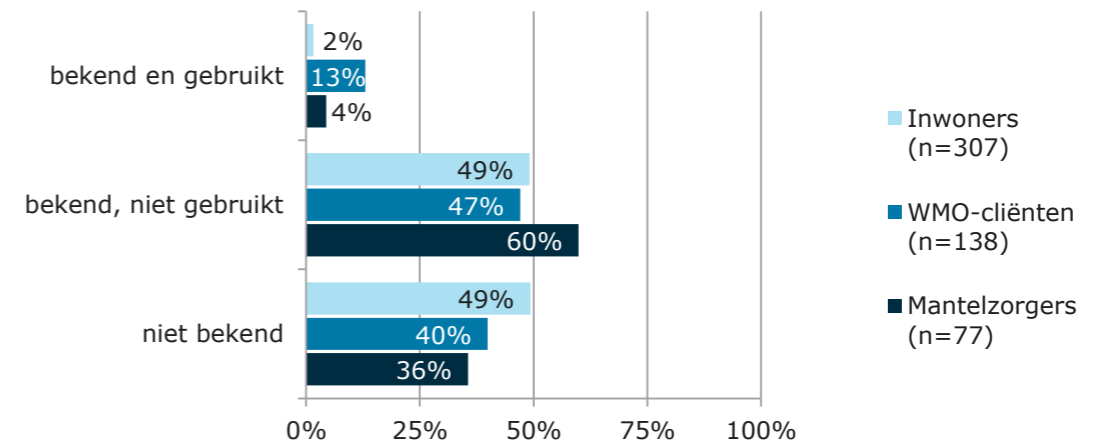
6.2 Ondersteuning voor mantelzorgers

Acht op de tien mantelzorgers heeft geen behoefte aan ondersteuning bij het mantelzorgen. Bijna één op de zes wenst misschien ondersteuning en slechts 3 procent zegt wel ondersteuning te wensen. Lang niet alle mantelzorgers die het soms of vaak zwaar vinden, hebben dus een ondersteuningsbehoefte. De belangrijkste redenen om geen ondersteuning te wensen zijn: dat het allemaal nog wel gaat (37 procent) en er voldoende ondersteuning is (32 procent). Daarnaast is ook een relatief vaak genoemde reden dat men het liever zelf regelt (23 procent).

Om mantelzorgers te ondersteunen heeft de gemeente Putten een Steunpunt Mantelzorg. Iets meer dan de helft van de inwoners kent dit Steunpunt. Onder mantelzorgers kent bijna tweederde het steunpunt. Zowel inwoners als mantelzorgers maken vrijwel geen gebruik van het steunpunt. Net als bij het vrijwilligerssteunpunt valt op dat WMO-cliënten beter bekend zijn met het steunpunt voor mantelzorgers en hier ook veel vaker gebruik van maken. Ruim één op de acht WMO-cliënten heeft wel eens gebruik gemaakt van het Steunpunt Mantelzorg.

Figuur 6.4

Bekendheid en gebruik Steunpunt Mantelzorg

7. Zelfredzaamheid

7.1 Levensbestendig wonen

De zelfredzaamheid (in de toekomst) hangt ook samen met levensbestendigheid van de eigen woning. Is de eigen woning er op ingericht of kan deze ingericht worden op de oude dag wanneer men mobiliteitsproblemen krijgt.

Een kwart van de inwoners zegt dat de eigen woning geschikt is voor de oude dag. Eén op de acht inwoners zal bij verminderde mobiliteit moeten verhuizen omdat de eigen woning absoluut niet levensbestendig is en bij iets minder dan een kwart zijn grote aanpassingen nodig. Hoe ouder inwoners zijn, hoe vaker hun woning al geschikt is, of is aangepast.

Bij de WMO-cliënten is bij ruim de helft de woning geschikt voor de oude dag en bij nog eens ruim drie op de tien zijn alleen wat kleine aanpassingen nodig.

Tabel 7.1

Levensbestendigheid eigen woning (n=308, n=141)

	Inwoners	WMO-clënten
ja, woning is geschikt voor de oude dag	25%	52%
ja, met wat kleine aanpassingen	35%	31%
nee, tenzij er veel wordt aangepast	22%	2%
nee, daar is mijn woning absoluut niet geschikt voor	13%	8%
weet niet	5%	8%

7. Zelfredzaamheid

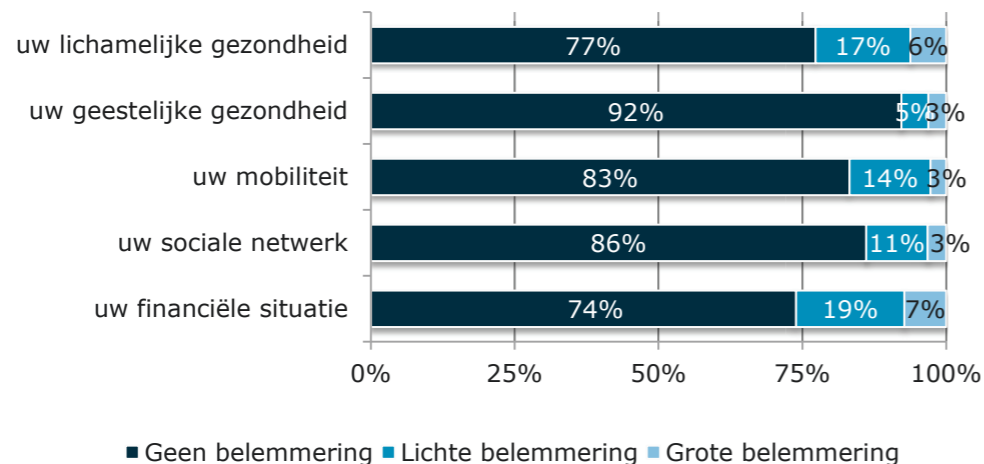
7.2 Deelname aan maatschappelijk leven

Op verschillende vlakken kan men belemmeringen ervaren om aan het maatschappelijk leven deel te nemen. Te denken aan gezondheidsbeperkingen, belemmeringen op gebied van mobiliteit, het sociale netwerk, of de financiële situatie. Bijna drie van de vijf inwoners van Putten (58 procent) ervaren op geen van deze vlakken belemmeringen en kunnen volop deelnemen aan het maatschappelijk leven. De overige 42 procent van de inwoners ervaart op een of meerdere vlakken wel belemmeringen. Het vaakst genoemd is hierbij de eigen financiële situatie. Een kwart van de inwoners ervaart hierdoor lichte of grote belemmeringen. Daarna vormt de lichamelijke gezondheid het vaakst een beperking.

Kanttekening bij deze resultaten is, dat deze waarschijnlijk een onderschatting laten zien van het aandeel inwoners dat zich sterk belemmerd voelt om deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Het is immers de vraag in hoeverre deze personen wel in staat zijn deze enquête in te vullen.

Figuur 7.1

Ervaren belemmeringen onder inwoners om deel te nemen aan het maatschappelijk leven ($n_{\min}=279$)

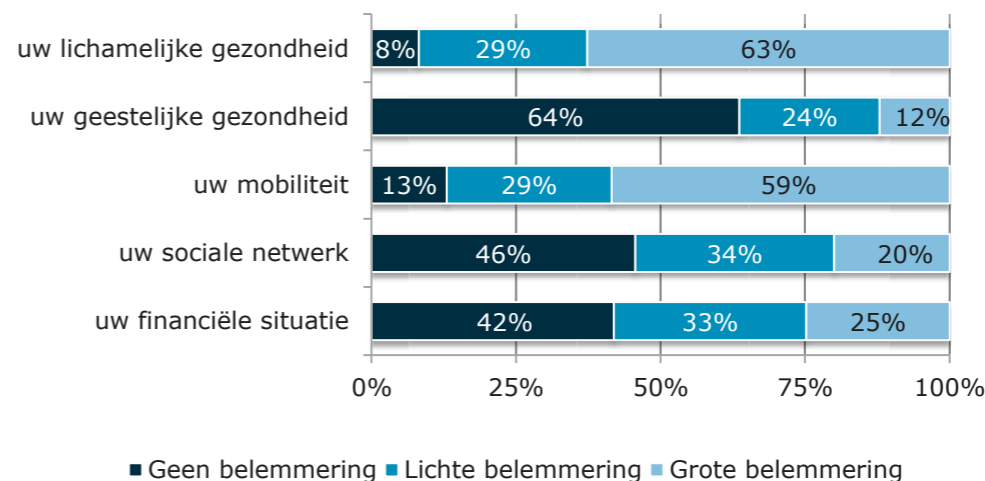

WMO-cliënten ervaren vaker dan de gemiddelde inwoner beperkingen om aan het maatschappelijk leven deel te nemen. Slechts 4 procent van de WMO-cliënten ervaart geen belemmeringen om volop deel te nemen aan het maatschappelijk leven. De lichamelijke gezondheid en de eigen mobiliteit vormen de grootste belemmeringen. Zo belemmert de eigen gezondheid 92 procent van de WMO-cliënten om deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

Verder valt op dat als WMO-cliënten een belemmering ervaren, dit relatief vaker dan bij de gemiddelde inwoner een grote belemmering is (in plaats van een lichte).

Figuur 7.2

Ervaren belemmeringen onder WMO-cliënten om deel te nemen aan het maatschappelijk leven ($n_{\min}=90$)

7. Zelfredzaamheid

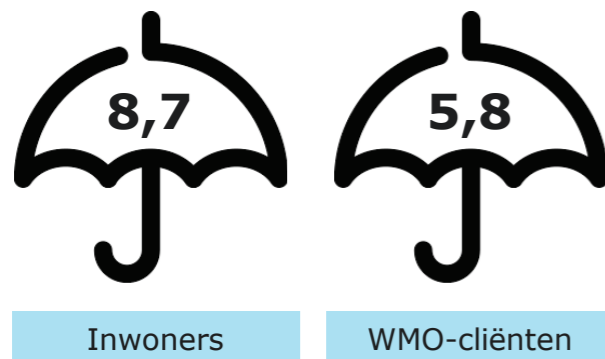
7.2 Deelname aan maatschappelijk leven (vervolg)

Inwoners en WMO-cliënten is gevraagd een rapportcijfer te geven voor de mate waarin zij zich zelf kunnen redden. Inwoners geven hun zelfredzaamheid gemiddeld een dikke acht. Van de inwoners geeft drie procent de eigen zelfredzaamheid een onvoldoende. Hoe jonger inwoners zijn, hoe positiever men is over hun zelfredzaamheid.

WMO-cliënten beoordelen hun zelfredzaamheid met 5,8 maar net voldoende. Bijna vier van de tien WMO-cliënten beoordelen de eigen zelfredzaamheid onvoldoende.

Figuur 7.3

Gemiddeld rapportcijfer voor zelfredzaamheid (n=311 en n=137)

7.3 Sociaal netwerk

De meeste inwoners hebben een voldoende sociaal netwerk om op terug te kunnen vallen. Hoe jonger inwoners zijn, hoe vaker ze een voldoende sociaal netwerk hebben.

Ook de meeste WMO-cliënten hebben voldoende mensen om zich heen om op terug te vallen. Wel ervaart de gemiddelde WMO-cliënt iets minder vaak dan de gemiddelde inwoner een voldoende sociaal netwerk om zich heen. Een mogelijke verklaring is dat WMO-cliënten een reëler beeld hebben van hun sociale netwerk, omdat zij er wellicht al eens beroep op hebben moeten doen.

Een andere mogelijke verklaring is dat het sociale netwerk van WMO-cliënten daadwerkelijk kleiner is, omdat deze groep vaker niet mee kan doen aan het maatschappelijk leven. Hierdoor kunnen WMO-cliënten wellicht sociale contacten verliezen of geen nieuwe contacten leggen en wordt hun netwerk kleiner.

Tabel 7.2

Stellingen over sociaal netwerk, sompercentage van "zeker", "ja" en "min of meer" (n_{min}=296 en n_{min}=119)

	inwoners	WMO-cliënten
Er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen	98%	86%
Ik heb veel mensen met wie ik me nauw verbonden voel	94%	84%
Er zijn genoeg mensen op wie ik volledig kan vertrouwen	97%	86%

Een gevoel van eenzaamheid is er bij ongeveer één op de tien inwoners. Hoe ouder inwoners zijn hoe vaker zij een gevoel van eenzaamheid ervaren.

WMO-cliënten ervaren vaker een gevoel van eenzaamheid dan inwoners in het algemeen. Ruim vier van de tien WMO-cliënten zegt mensen om zich heen te missen en bijna vier op de tien ervaart een leegte om zich heen. Bijna twee op de tien voelt zich vaak in de steek gelaten.

Tabel 7.3

Stellingen over eenzaamheid, sompercentage van "zeker", "ja" en "min of meer" (n_{min}=295 en n_{min}=118)

	inwoners	WMO-cliënten
ik ervaar een leegte om me heen	11%	39%
ik mis mensen om me heen	10%	44%
vaak voel ik me in de steek gelaten	8%	19%

7. Zelfredzaamheid

7.4 Ondersteuningsbehoefte

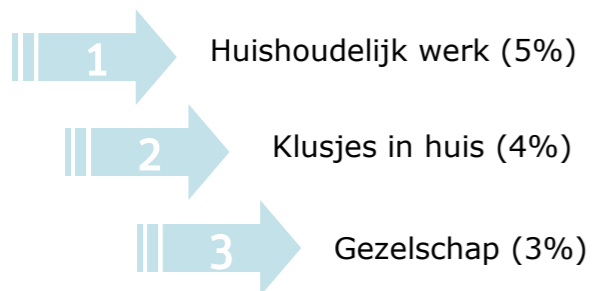
Een op de zeven inwoners heeft behoefte aan hulp en ondersteuning bij een of meerdere activiteiten variërend van huishoudelijk werk tot begeleiden bij lichamelijke beweging en opvoedingsondersteuning. Zij hebben het vaakst behoefte aan ondersteuning bij huishoudelijk werk, klusjes in huis en gezelschap (iemand om activiteiten mee te doen).

De gemiddelde WMO-cliënt heeft vaker een ondersteuningsbehoefte dan de gemiddelde inwoner. Van de WMO-cliënten heeft het merendeel, namelijk 84 procent, wel behoefte aan ondersteuning bij een of meerdere activiteiten. Ook onder deze groep is de behoefte naar hulp bij huishoudelijk werk en klusjes in huis het grootst en daarnaast aan vervoer.

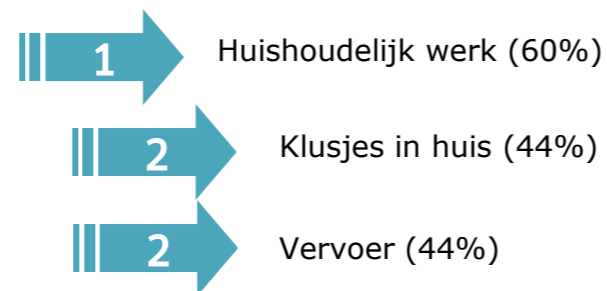
Figuur 7.4a

Top 3 van activiteiten waarvoor behoefte aan ondersteuning onder inwoners (n=308)

Figuur 7.4b

Top 3 van activiteiten waarvoor behoefte aan ondersteuning is onder WMO-cliënten (n=140)

7. Zelfredzaamheid

7.5 Bekendheid ondersteuningsaanbod

In Putten zijn twee stichtingen met ondersteuningsaanbod, namelijk Stichting Welzijn Putten en Stichting Present. Inwoners en WMO-cliënten zijn vaker bekend met Stichting Welzijn Putten dan met Stichting Present.

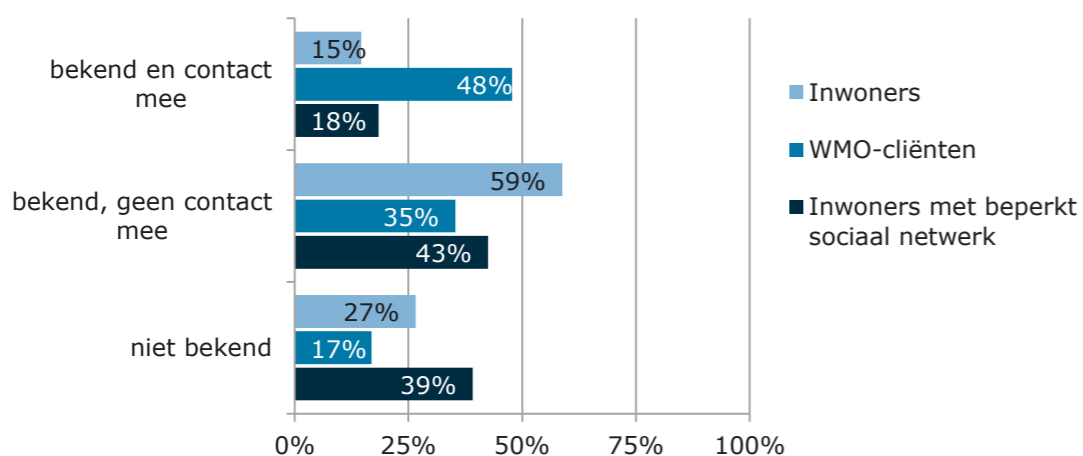
Bijna driekwart van de inwoners is bekend met de Stichting Welzijn Putten. Iets meer dan één op de zeven inwoners heeft contact gehad met deze stichting.

Inwoners die behoefte hebben aan ondersteuning, zijn niet vaker of minder vaak bekend met de Stichting Welzijn Putten en hebben er ook niet vaker of minder vaak contact mee gehad.

Inwoners met een beperkt sociaal netwerk¹ zijn minder bekend met de Stichting Welzijn Putten dan de gemiddelde inwoner. Als zij de Stichting wel kennen, maken zij er in verhouding vaker gebruik van dan de gemiddelde inwoner. WMO-cliënten zijn vaker nog dan de inwoners met een beperkt sociaal netwerk bekend met de Stichting Welzijn Putten. Bijna de helft van de WMO-cliënten heeft ook contact gehad met deze stichting.

Figuur 7.5

Bekendheid Stichting Welzijn Putten

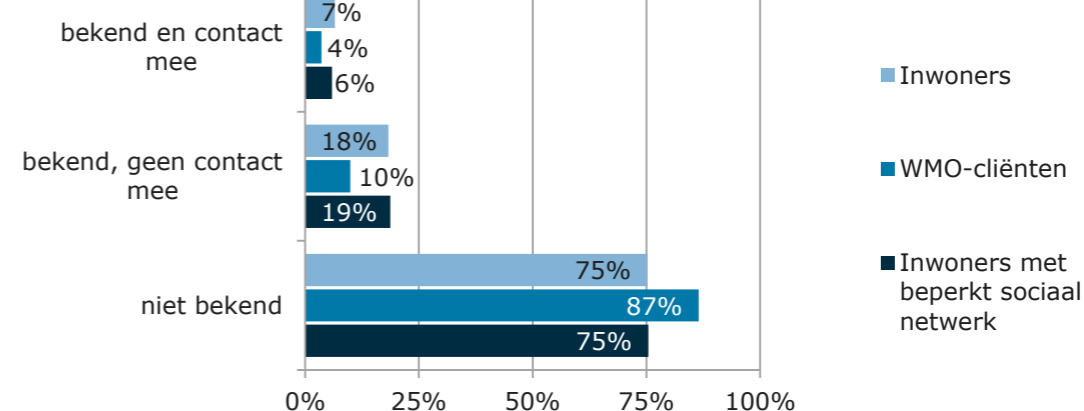

Een kwart van de inwoners kent de Stichting Present en 7 procent van de inwoners heeft hier wel eens contact mee gehad. Inwoners met een beperkt sociaal netwerk¹ zijn niet meer of minder bekend met de Stichting Present dan de gemiddelde inwoner van Putten.

Opvallend is wel dat WMO-cliënten minder bekend zijn met de Stichting Present dan inwoners in het algemeen. Dit is opvallend, omdat zij wel vaker bekend zijn met andere instellingen in de gemeente zoals de Steunpunten voor vrijwilligers en mantelzorgers en ook de Stichting Welzijn Putten.

Figuur 7.6

Bekendheid Stichting Welzijn Putten

¹ Onder inwoners met een beperkt sociaal netwerk verstaan we de inwoners die bij minimaal een van de stellingen in figuur 7.1 hebben aangegeven dat dit niet of zeker niet van toepassing is of die bij een of meer stellingen in figuur 7.2 hebben aangegeven dat zeker, wel of min of meer van toepassing is.

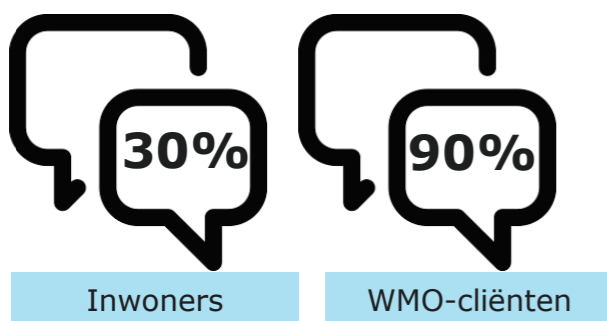
8. WMO-loket

8.1 Bekendheid

Drie op de tien inwoners kent het WMO-loket Putten. Zoals te verwachten is dit aandeel onder WMO-cliënten hoger. Negen op de tien WMO-cliënten kent het WMO-loket. Eén op de tien WMO-cliënten zegt het WMO-loket niet te kennen.

Figuur 8.1

Bekendheid WMO-loket Putten (n=310 en n=139)

8.2 Ervaring en waardering

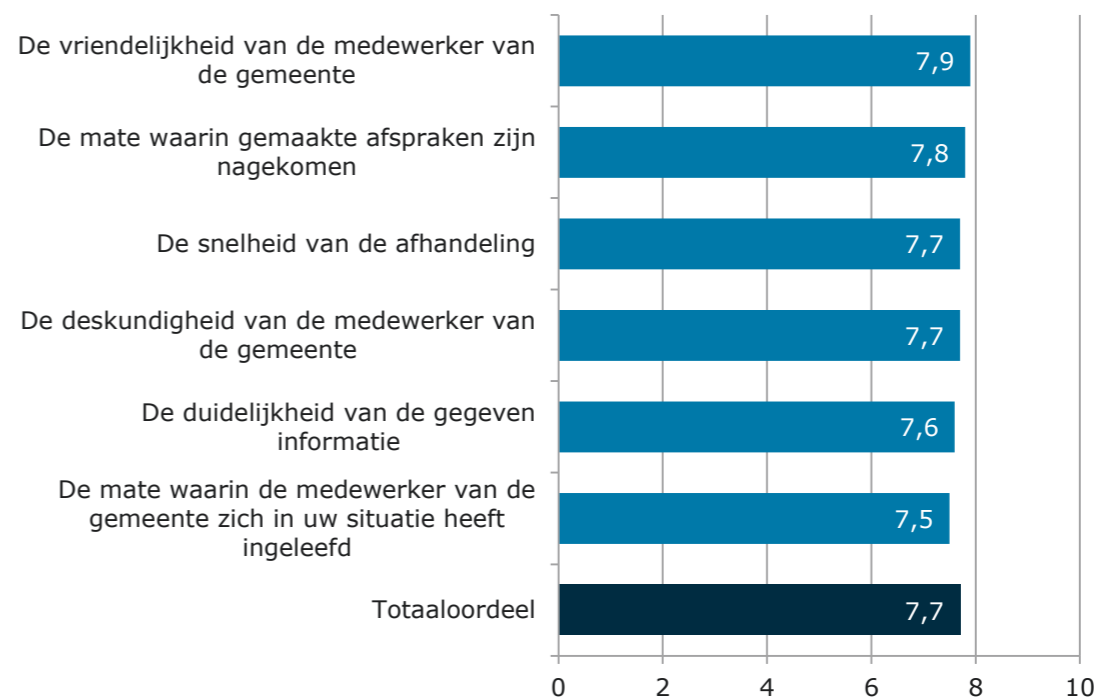
Van de inwoners in Putten heeft 6 procent in 2013 een aanvraag ingediend bij het WMO-loket van de gemeente Putten voor advies, hulp of ondersteuning. Van de WMO-cliënten heeft 86 procent een aanvraag ingediend². Aan deze in totaal 137 personen zijn vervolgens een aantal vragen voorgelegd over hun ervaring met het WMO-loket. In de meeste gevallen, 88 procent, is de aanvraag die men in 2013 heeft ingediend gehonoreerd. Bij 4 procent van de aanvragers is de aanvraag niet gehonoreerd en bij 8 procent loopt de procedure nog of weet men het niet.

Gemiddeld genomen is men tevreden over het contact met de WMO-consulent van de gemeente Putten over de aanvraag. Gemiddeld beoordelen aanvragers de totale afhandeling van hun vraag met een rapportcijfer van 7,7.

De meeste waardering is er voor de vriendelijkheid van de medewerker. Hiervoor geven aanvragers gemiddeld een rapportcijfer van 7,9. De laagste waardering is er voor de mate waarin de medewerker zich heeft ingeleefd in de situatie, maar met een gemiddeld rapportcijfer van 7,5 is dit nog steeds ruim voldoende. Van alle aanvragers geeft 8 procent de gemeente een onvoldoende voor de mate waarin de medewerker zich heeft ingeleefd.

Figuur 8.2

Waardering van het contact met de WMO-consulent (n_{min}=113)

² Omdat we hierbij gebruik gemaakt hebben van het contactpersonenbestand van de gemeente waarin alle WMO-cliënten zaten die in 2013 een aanvraag hebben ingediend zou dit eigenlijk 100 procent moeten zijn. Een mogelijke verklaring is dat niet alle aanvragers bekend zijn met de term WMO-loket. Dit geldt voor 10 procent uit het WMO-cliëntenbestand. Daarnaast kan het zijn dat zij hun aanvraag misschien niet meer kunnen herinneren.

8. WMO-loket

8.3 Suggesties

Tot slot is aan de inwoners die in 2013 een aanvraag hebben gedaan bij het WMO-loket in Putten, gevraagd naar verbeteringsuggesties rondom de WMO-dienstverlening. Hieronder een greep uit de suggesties.

- Zorgen dat de organisaties die hulp zullen verlenen afspraken nakomen.
- Goed kijken naar de achtergrond van de aanvraag, en niet puur naar de regels.
- Vlotte voorlichting bieden over de mogelijkheden van de WMO-dienstverlening.
- Regiotaxi functioneert niet goed. Zorgen voor beter taxivervoer (meerdere suggesties hierover).
- Naar mensen toegaan die niet zelf naar het WMO loket kunnen komen.
- Minder discriminatie naar inkomen.
- Mensen niet als nummer behandelen.
- Meer woningen voor mindervaliden beschikbaar stellen.
- Meer inleven in de klant.
- Meer duidelijkheid geven over de regelgeving rondom het onderwerp van de aanvraag.
- Meer deskundigheid zodat een goede indicatie wordt gegeven. Kwaliteit van zorg moet nr.1 zijn.
- Meer deskundigheid van de bezoekend WMO-arts betreffende psychiatrische aandoeningen.
- Leverancier van kinderrolstoel bekritisieren. 3/4 jaar moeten wachten tot rolstoel van zontje echt gemaakt was.
- In sommige gevallen wat minder starre houding.
- Meer empathie tonen naar "de burger".
- Meenemen dat wanneer je geen hulpmiddelen nodig hebt, je er echt niet om gaat vragen! Het is voor de meeste mensen al een grote stap om hulp aan te vragen.
- Betere afspraken maken met cliënten zodat men weet waar hij of zij aan toe is.
- Eerlijk en rechtvaardig zijn, geen persoonlijke willekeur mee laten spelen.
- Als men iets niet weet, dit gewoon zeggen en het antwoord opzoeken.

Bijlage 1: Achtergrondkenmerken deelnemers

	Inwoners	WMO-clënten
Geslacht		
Man	40%	48%
Vrouw	60%	53%
Hoofdbezigheid		
betaalde baan > 12 uur per week	39%	4%
betaalde baan < 12 uur per week	2%	1%
scholier / student	2%	1%
huisvrouw / huisman	13%	5%
werkzoekend / AWW/ WAO / WWB	4%	8%
gepensioneerd	27%	68%
anders	10%	13%
weet niet / wil niet zeggen	2%	1%
Huishoudenssamenstelling		
alleen	11%	49%
met partner en 1 of meer thuiswonende kinderen	38%	6%
met partner zonder thuiswonende kinderen	42%	38%
zonder partner, met 1 of meer kinderen	3%	3%
ik woon in bij ouder(s) of familie	5%	3%
andere woonsituatie	1%	1%
Type woning		
huurwoning	21%	52%
koopwoning	77%	47%
weet ik niet	2%	1%

	Inwoners	WMO-clënten
Inkomen		
minder dan € 950,- per maand	4%	6%
tussen de € 951,- en € 1.300,- per maand	7%	29%
tussen de € 1.301,- en € 1.900,- per maand	12%	31%
tussen de € 1.901,- en € 2.500,- per maand	18%	12%
tussen de € 2.501,- en € 3.150,- per maand	11%	4%
meer dan € 3.150,- per maand	16%	1%
weet niet / dat zeg ik liever niet	33%	18%